

QVÆSTIO MEDICA.

QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM,

die Iouis xxiv. Nouembris.

M. IACOBO IOVVIN,

Doctore Medico, Moderatore.

An alimenti & humorum Attractio similitudine substantiæ?

I.

RERV M omnium parens natura, vel maximè vitæ custos, & procuratrix hominum antiquissima, vbi hominem infestissimorum hostium immanitati permisit, vt nulla commune periculum concordia propulsari videatur, non prorsus abiecit: verùm quâ nascentem liberalitate suscepit, sic & charitate, dum vitam spiritumque ducit, summâ complectitur, & licet ἀπείδυντος ὁμοιωθεῖσα, certis se legibus addixit, quas ipsa sibi imposuit, definitos tamen habet motus, quos omni procul inconstantia, & ordinis mutabilitate semper exequitur. Vt autem homines mortem sensit occumbere τῇ φύσει, τῇ ἀνάγκῃ τοῦ συμμίσγεσθαι, vitaleque principium partium solidarum, quod est ἀρχὴ ζωτικῇ perpetuam pati διακρίσι complexio- nis suæ, ac temperamenti sui ἀλλοίωσιν; nec aliunde conserva- tionem & instaurationem sui obtinere, quam ex impulsu τῆς συντροφῆς, alimentum suppeditavit. Statim enim atque natura suum absoluit pensum in vtero, per animati seminis ignem & aquam, in quibus est fatalis portio corporis effingendi; extrâ vterum nihil deinceps adjecit, præter augmentum & nutri- catum pueri; nutritatum quidem ipsâ omni fundit ætate, sicque rependitur & compensatur sagacis providæque natu- ræ consilio, integritatis delibatæ damnum, foenerato sæpius beneficio, minimaque labes & lasciuia, quæ sensim detrahi- tur aut evanescit, partarum toti vtilitarum ratione solidatur.

A

MANSVM, & ad nutritionem præparatum alimentum excipit gula, via communis per quam in ventriculum deuoluitur, ita vt partim trahente ventriculo, partim deducente gulâ, ciborum fiat de glutitio. Facultatium autem ministrantium princeps ἐκκτικὸν, quæ sibi conueniens alimentum trahit, non tantum in vno ventriculo sedem fixit, sed & omnibus jejunis partibus, imperijque sui fines, longè latèque protulit, adeo vt ne minima quidem extet corporis humani particula, quam non alimenti benignitas attingat; non quod viuifici nectaris, vel humoris gratiosi latices vberrimi, grauitatis pondere fluminis instar illabantur; externoue pulsu vel impetu suo protrudantur; compertum enim est ex instituto antiquæ disciplinæ, suam esse cuiusque particulæ vim attrahendi, quæ quod sibi familiare est & iucundum alimentum, è fonte illo sanctissimo corporis generis humani educatore, priuata beneficentia, nec minus grata largitate proleat. Cumque partium vniuersi corporis perampla sit varietas, obquam non omnes vnus & ejusdem alimenti suauitate pascantur, neque ejusdem deliciis capiantur, erit cuiusque partitis quædam vis & facultas, quæ & quod idoneum sibi fuerit & accommodatum, veluti fugat, alliciat, & trahat. Sic purgantia medicamenta, vnumquempiam è corpore huiusmodi mouere; nemo homo iturus est inficias. Nec potioribus artibus, quàm facultatis attrahentis ope, vita continetur.

III.

HOC sanè magnum & mirabile grauius sursùm traduci, leuia, deorsùm, & contraria quæ sese pellere atque interimere solent, nolle tamen seijungi, talis & tantus ille est rerum omnium consensus & suauitatis velut impromiscuæ concentus. At omnem admirationis modum egreditur, quo pacto, incredibilis illa τὴν θεῶν potentia, artificio quæ tam dissimili rerum vniuersitati præsidet & præluceat, sylvarum vt horrida, hortorum amœna, summa montium, depressa vallium, arborum acies, plantarum amplissimos exercitus, lata lectaque florum agmina, cerealium fructuumque vim & copiam, & sexcenta varia, è ditissimo locupletissimoque penu suo de prompserit, nec minore in corpus animum incluserit, quod vno voluit calore viuere pariter & interire, vt per intelligentiam operetur anima, intelligentiâ per sensus, sensus

beneficio corporis, calore corpus, calor in humido conseruetur, arctissimóque nexu commercij, seruitijque genere, sese omnia complectantur, non tamen variis atque diuersis, sed similibus alliciatur. Quòd si plura infiniti, præ se ferant imaginem, atque similitudo, communis quædam plurium sit expressio similium, nec emolumenti quicquam simile consequatur à simili; quid est quæso sui cur promaconda illa, suæque varietatis oblita, in qua tamen constituenda indefesso sic labore toties desudat & elaborat, simili potius, quam dispari gaudeat, & delectetur?

IV.

SACRIS naturæ mysteriis initiatus, vel eorumdem antistes, communem hanc hominum matrem non potis est non exoculari, quamdiu summo cum otio contemplabitur parentis optimæ maximæque iustitiæ & diligentiam quibus omnium salutis & incolumitati consuluit. Cum enim omnium quæ nascuntur finis quodammodo sit ipsa conseruatio, cuius viribus perseuerat, quod esse cœpit; quin, ipsa eadem videatur continuatus quidam omnibusque momentis repetitus exortus, non minus de rerum conseruatione, quam ortu sollicita, quas vires ad sibi similia generanda rebus indidit, easdem sacratis & inuiolatis amicitiae legibus ad sibi similia conseruanda in similibus apposuit, vt iisdem generandis, eadem & conseruandis, de via nihil declinans, omnino præsit: & quæ possunt sibi similia producere, facilius valeant sibi similia conseruare. Fit autem concursus ad ea quæ sibi similia sunt, quo jure non pauca ad sibi affinia mouentur, tanquam ad asyllum, & perfugij, solatiique locum, quibus constantius benigniusque conseruantur. Verùm neque stirpes, neque nostri corporis particulae quicquam alliciunt, nisi illius appetitu naturali stimulentur: quod enim familiare sibi gratumque est, idcirco trahunt, quia illius desiderio tenentur, quicquid autem attrahitur, id & salutare, hoc autem iucundum & amicum est quia simile, amor enim non interuenit nisi inter similia, quemadmodum odium inter dissimilia & diuersa: substantiarum autem conuenientia atque similitudo parit amicitiam, cum utilis & iucundi perpetuus amor sit rebus omnibus inditus.

V.

VIS illa substantiæ similitudinis toto fere hoc naturæ theatro diffusa, locorum etiam intervallo dissita con-

ciliat, sensum inanimis indit, omnia cogit & Delum ipsam immotâ suâ sede dimoueret; allicit humores ad medicamenta, alimentum ad membra, magnetem ad polos inuitat, ferrum ad magnetem, aquarum moles ad aërem excitat, ad succinum paleas conuertit, fluuios ad fastigia montium impellit, rapit ~~φωξαι~~ ad lumen, hydrargyrum mouet ad aurum. Nec tibi persuadeas velim calorem, licet aliquando famuletur attrahentibus, sitque potentissimus naturæ minister, illustret cuncta, motu exagitet, qualitate fecundet, temperie mulceat, exuperantiâ deuoret, nihil suis viribus non attingat, omnesque varijs actionibus mundi partes sustineat, tanti esse momenti, quâ attrahentibus vim suam conferat. Quid enim caloris spongiarum latitat in cuniculis, quibus plurima humidorum rapiuntur? si enim calor aut siccitas inessent, extinctionem sui pariter & ruinam contrariorum desiderio concupiscerent. Cur dolores & vulnera non semper calent, si sanguinem semper alliciunt? & quomodo omnia quæ vacui discrimine trahuntur calore poterunt concitari, si omni calore destituta, & frigidissima plerumque sentiuntur? Et reuerâ valdè inops & exhaustum foret ærarium naturæ, si vnus caloris pecuniam vbique proferret. Vni veriùs & jure merito substantiæ similitudini attractionis opus debetur, non temperamento non materiæ, sed vel formæ dumtaxat, vel his certè omnibus, quæ proinde totius substantiæ similitudo dicitur. Alimentum quippè idcirco nos alit, quia nobis tota sua substantia simile est. Hæc sufficiens causa est ad res singulas vinciendas, hæc summo impetu & imperio concitat spiritus, titillat sanguinem, allecat amores, jungit amicitias, firmat consuetudines, sensus decipit, & rapit animos, ejusque vis ad alienos pertinens, in nepotes ipsos quadam mentis opinione transfunditur.

Ergo alimenti & humorum Attractio similitudine substantiæ.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Ludouicus Renouart.

M. Franciscus Blondel.

M. Guillelmus du Val, Prof. Reg.

M. Petrus le Comte.

M. Lancelotus de Frades.

M. Nicolaus Henault.

M. Mathurinus Alton.

M. Iacobus Mentel.

M. Ioannes Desgoris, Med. Reg.

Proponebat Lutetiæ ANTONIVS MORAND,
Denomarenfis, A. R. S. H. M. DC. XLIV.

*La même thèse est la 932e du Que VI
in folio des thèses de la faculté;*